

INHOUD

AAN DE LEZER

9

S P R O O K J E S

EERSTE VOORDRACHT

II

Het sprookje in het licht van de antroposofie

Berlijn, 6 februari 1913

De bronnen van de sprookjes liggen veel dieper in de ziel van de mens dan de bronnen van de overige kunstwerken. Het verschil tussen sprookje en tragedie. De strijd van de ziel bij het inslapen en wakker worden speelt zich in zulke diepten van de mensenziel af. Het voortdurende onbewuste dromen van de ziel. Het vroegere helderziende bewustzijn. Het ontstaan van sprookjesbeelden. Het 'zielegenootje'. Het sprookje van het kind en de vuurpad ('Slangensprookje'). Repelsteeltje. Rudolf Steiners 'Wetenschap van de geheimen der ziel' en sprookjes uit de 'Völkerpsychologie' van Wilhelm Wundt. De duitse sprookjes van de gebroeders Grimm. De reuzen in sprookjes. Het sprookje 'Honderd in één klap'. Sprookjes zijn geweldige voeding voor de ziel van het kind en een goede engel op de levensreis van de mens.

De beeldentaal van de sprookjes

Berlijn, 26 december 1908

Sprookjes moeten worden geduid vanuit de achter de sprookjeswereld liggende geestelijke werkelijkheid. Het vertellen van het sprookje van de kleermakersgezel en het sprookje van de rozemarijntak en het gouden vogeltje. Beleven en waarnemen van de geestelijke omgeving door gewaarwordingsziel, verstandsziel of bewustzijnsziel; sprookjes als kopieën van deze belevissen. Sprookjesgestalten analoog aan de eigen gestalte. Bespreking van verschillende sprookjesmotieven: reuzen, dwergen, wijze vrouwen, zusters, betoverde gestalten, huwelijk. Vertelling van het sprookje van de drie koningszonen en hun drie zusters; strijd met de draken. Resten van atavistische helderziendheid in de sprookjes.

Rozenkruiserwijsheid in de sprookjes

Berlijn, 10 juni 1911

Het verlangen van vele nu levende mensen naar geestelijk inzicht en de uitbreiding van de geesteswetenschap in Europa. Het voor gevoel van het verdwijnen van de oude geestelijke schatten en van de noodzaak om ze weer terug te winnen door een toekomstige, wetenschappelijk gefundeerde theosofie reeds aan het begin van de 19de eeuw. De voorbereiding van de huidige rozenkruiserstemming door het vertellen van sprookjes door de middeleeuwse rapsoden. Het sprookje van de Koningszoon en de Bloemenkoningin als voorbeeld. Het opleven van zulke beelden in 'Ridder Waan' van Julius Mosen. Het voortkomen van sprookjesvertellingen uit de christelijke rozenkruisertempels. Het tot leven wekken van sprookjesinhouden in de vorm van de tegenwoordige geesteswetenschap.

AANTEKENINGEN	91
LITERATUUR	95
RUDOLF STEINER OVER DE VERSLAGEN VAN DE VOORDRACHTEN	97